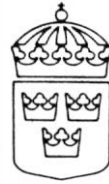

Motion till riksdagen

1988/89:N404

av Rune Evensson m.fl. (s)
Säkerhetsbestämmelser kring kraftledningar

Mot.
1988/89
N404-410

Säkerhetsbestämmelser som anger minimiavstånd till kraftledningar vid faror av teknisk eller brandfarlig karaktär återfinns bl. a. i statens energiverks starkströmsföreskrifter.

Det finns dock inga bestämmelser om minimiavstånd med anledning av eventuella hälsorisker betingade av kraftledningars elektriska och magnetiska fält.

På senare år har debatten om eventuella hälsorisker i samband med strålning från elektriska och magnetiska fält intensifierats. Hypoteser som att dessa fält, eller en kombination av dessa tillsammans med andra komponenter, skulle verka som alstrare av vissa cancertyper, framför allt leukemi, har framförts. I USA har rapporter härom fokuserat intresset kring hypotesen om samband mellan kraftledningar och barncancer. Kartläggning av magnetiska fält pågår i USA. Studier av råttor, som utsatts för långtidsförsök med vistelse i elektriska fält, har visat en ökning av bröstcancerfrekvensen. Olika typer av cancer kan ta olika lång tid att utveckla, därför kan försöksresultat föreligga först om flera år.

Forskning pågår idag i många länder för att försöka få svar på alla de frågor som radas upp inom detta område. Om 3-5 år tror sig forskarna kunna svara på några av de viktigaste frågorna.

Hur skall vi agera intill dess vi med säkerhet vet? Oron hos människorna är stor. Främst bland dem som bor, eller som i sitt arbete uppehåller sig, i närheten av eller under kraftledningar. Även föräldrar, som har sina barn i barnomsorg belägen i närheten av kraftledningar, har uttryckt oro. Skulle hypotesen - att det finns ett samband mellan elektriska/magnetiska fält och cancer - visa sig vara riktig, står vi inför ett gigantiskt samhällsproblem. Forskningen måste intensifieras.

Viss oklarhet råder hos planerande myndigheter. Det finns inga regler för hur nära kraftledningar byggnation får ske med hänsyn till eventuella risker med elektriska/magnetiska fält. Kommunala politiker och planerare är idag tveksamma att ta på sig ansvaret för de åtgärder som erfordras om farhågorna visar sig riktiga. I detta sammanhang framförs krav på en säkerhetszon intill dess vetenskap nås. Sträckor på hundratals meter diskuteras. Statens energiverk manar, trots bristen på lagregler, kommunala politiker och planerare till försiktighet när det gäller byggande i närheten av kraftledningar. Denna maning avser i första hand bostäder och byggnader där barn vistas. Detta av hänsyn till faran av magnetiska och elektriska fält. Bebyggelsen bör ske på ett

sådant avstånd från kraftledningen att strålningen ej överstiger 0.2–0.3 mikrotlesa u.T.

Mot. 1988/89
N404

Dessa rekommendationer är ej bindande och behandlas olika i kommunerna. Avståndet mellan byggnader och kraftledningar varierar därför idag mellan 10 m, som är säkerhetsavstånd för eltekniska fel, och upp till 200 m.

I avvaktan på forskningsresultat och fakta bör, intill dess bättre vetenskap ernås, ett säkerhetsavstånd införas för byggnader som avser bostäder, vård och omsorg, barmtillsyn och arbetsplatser.

Hemställan

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av forskning om hälsorisker på grund av kraftledningars elektriska och magnetiska fält,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om säkerhetsavstånd vid kraftledningar.

Stockholm den 17 januari 1989

Rune Evensson (s)

Rune Johansson (s)

Ingvar Johnsson (s)

Britt Bohlin (s)